

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžr/47/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200692
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5015200692.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci žalobcu: M. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, právne zastúpeného: JUDr. Dušan Serek, advokát so sídlom Nová Doba 489/15, 027 43 Nižná, pracovisko Hattalova 373/3, 029 01 Námestovo, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, Andreja Kmeťa 17, 010 01 Žilina, za účasti príbratého účastníka konania: M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. Č.. XXX, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPo-3/2015-Ko zo dňa 05.05.2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/103/2015-53 zo dňa 02.12.2015, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/103/2015-53 zo dňa 02.12.2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Príbratému účastníkovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom, č. k. 21S/103/2015-53 zo dňa 02.12.2015 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako „OSP“) žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že proti rozhodnutiu o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti pri aplikácii § 31 ods. 5 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) (ďalej len ako „katastrálny zákon“) nie je prípustný riadny ani mimoriadny opravný prostriedok a povolenie vkladu nie je možné ani preskúmať mimo odvolacieho konania. Je však potrebné poukázať v tomto smere na

rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“, „odvolací súd“ alebo „NS SR“) sp. zn. 1Sžo/278/2008, podľa ktorého je prokurátor oprávnený podať protest podľa § 20 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z. z.“) proti všetkým rozhodnutiam orgánov verejnej správy, pokiaľ zistí nezákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, ktorý mu predchádzal. Protest prokurátora je v zmysle § 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z. z. právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov. V zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. je oprávnený prokurátor podať protest proti rozhodnutiu, ktorým bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že správny súd je oprávnený v konaní o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktorým vyhovel protestu prokurátora, skúmať, či správny orgán rešpektoval zákonné predpoklady na vyhovenie protestu prokurátora a či jeho rozhodnutie vychádzalo zo skutkových dôvodov. Predmetom posúdenia v tejto veci bolo posúdiť, či sa protestu prokurátora malo vyhovieť (keď na základe protestu došlo k zrušeniu povoleného vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti) alebo nie, či pri vydávaní napadnutého rozhodnutia bol dodržaný zákonný procesný postup, a či toto rozhodnutie obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti.

Správny orgán pri rozhodovaní o povolení (nepovolení) vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností je povinný skúmať oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, pričom toto oprávnenie musí mať preukázané dostatočným spôsobom, teda najmä z príloh k návrhu na vklad. Použitie správnej úvahy v konaní o povolení vkladu v súvislosti s oprávnením prevádzajúceho nakladať s predmetom prevodu je vylúčené. Okresnému úradu, katastrálnemu odboru nie je zákonom daná možnosť ustáliť, že prevádzajúci je oprávnený s nehnuteľnosťou nakladať, ak táto skutočnosť nevyplýva z pripojených listín (rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Sžo/383/2009). Prokurátor je oprávnený podať protest proti rozhodnutiu, o ktorom má za to, že je nezákonné.

Nesporne bolo preukázané, že povolením vkladu vlastníckeho práva bol porušený zákon, keďže Okresný úrad Námestovo, katastrálny odbor (ďalej aj ako „OÚ Námestovo“) nerešpektoval pri rozhodovaní o povolení vkladu právoplatné rozhodnutie OÚ Námestovo č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013, právoplatné dňa 16.11.2013. Predávajúci pán M. G. nemohol predávať svoj podiel 1/6 na pozemku parcela I.-G. Č.. XXX/X o celkovej výmere 1.184 m² vzhľadom na predmetné rozhodnutie, pričom postup OÚ Námestovo bol v rozpore s ust. § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. a § 32 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „správny poriadok“), keď správny orgán mal pri povoľovaní vkladu prihliadať aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na povolenie vkladu. Podľa názoru krajského súdu správny orgán nedostatočne zistil skutočný stav v predmetnej veci. Správny orgán neprihliadol na predmetné svoje právoplatné rozhodnutie, ktoré nepochybne bolo právoplatné pred uzatvorením špecifikovanej kúpnej zmluvy, resp. pred podaním návrhu na vklad vlastníckeho práva predmetnej zmluvy do katastra nehnuteľnosti. Uvedené bez ohľadu na to, že nebolo zapísané do katastra nehnuteľnosti záznamom podľa § 34 ods. 1 a nasl. katastrálneho zákona. Z tohto právoplatného rozhodnutia vyplynulo, že okrem iných pozemkov, pozemok - parcelu č. Y. XXX/X o výmere 467 m², kat. územie U. v podiele 1/2 po evidovanom vlastníkovi M. G. v podiele 1/6 a Y. V. v podiele 1/3 nadobudli F. O. a manželka F. B. podľa § 11 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., a to potvrdením vlastníctva k pozemkom vydržaním ku dňu 12.04.2003. Nebolo sporné, že pozemok - parcela č. Y. XXX/X, záhrady o výmere 467 m² bol časťou E-KN parcely č. XXX/X, orná pôda o výmere 1.184 m², ktorú predával v podiele 1/6 ako predávajúci M. G. žalobcovi kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený a následne cez protest prokurátora zrušený. Nebolo sporné ani to, že predmetné rozhodnutie nebolo zapracované do ROEP pre kat. územie U., a teda ani zapísané do katastra nehnuteľnosti.

V čase rozhodovania o návrhu na vklad vlastníckeho práva tu existovalo právoplatné rozhodnutie o potvrdení vlastníckeho práva k pozemku č. Y.-G. XXX/X vo vzťahu k O. a B. F., ktorý vznikol, resp. bol časťou EKN č. XXX/X, ktorý bol predmetom prevodu vo vkladovom konaní. Správne bolo

konštatované, že vzhľadom k týmto skutočnostiam, nemohol predávajúci - M. G. prevádzať svoj podiel 1/6 na pozemku - parcela I.-G. Č.. XXX/X o celkovej výmere 1.184 m². Správne orgány správne uviedli, že s poukazom na § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú aj skutočnosti známe z úradnej činnosti správneho orgánu, t. j. správny orgán pri rozhodovaní o návrhu na vklad mal prihliadnuť aj na uvedené rozhodnutie č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013.

Kompetencia na protest prokurátora proti predmetnému rozhodnutiu o povolení vkladu vyplýva priamo zo zákona, o ktorom prvostupňový správny orgán OÚ Námestovo bol oprávnený rozhodnúť tak, ako rozhodol vo svojom prvostupňovom rozhodnutí.

Podľa názoru krajského súdu nedôvodná je aj námietka žalobcu akým spôsobom mali správne orgány rozhodnúť v prípade zistenia rozhodnutia OÚ Námestovo č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013. Nie je možné rozhodovať o čiastočnom povolení návrhu na vklad po novele katastrálneho zákona zákonom č. 304/2009 Z. z..

Navrhovaný postup zo strany žalobcu, vytvorenie zápisu tzv. duplicitného vlastníctva cez obmedzujúcu poznámku, nie je podľa názoru krajského súdu súladný so zákonom. Právoplatné rozhodnutie OÚ Námestovo č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 je možné zapísať do katastra nehnuteľností záznamom postupom podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona na návrh alebo aj bez návrhu, pričom okresný úrad vykoná postup podľa § 36 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona.

Navrhovaný postup zápisu poznámky s poukazom na ust. § 39 ods. 2 katastrálneho zákona - hodnovernosť údajov o práve k nehnuteľnostiam bola spochybnená, podľa názoru krajského súdu nie je namieste. V prípade rozhodnutia OÚ Námestovo č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemku č. 497/1, kat. územie U., a to vydržaním podľa § 11 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., ide o rozhodnutie deklaratórneho charakteru. Deklaruje tú skutočnosť, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva k danému pozemku došlo skôr, a to práve titulom vydržania ku dňu 12.04.2003 vo vzťahu k osobám uvedeným v tomto rozhodnutí. Zápis takejto obmedzujúcej poznámky podľa § 39 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. - tzv. duplicitného vlastníctva (vyznačenie v rozsahu KN-C parcely č. XXX/X v podiele 1/3 poznámku s poukazom na § 39 ods. 2 katastrálneho zákona - že hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnosti bola spochybnená a následne by malo byť na samotných účastníkoch - duplicitných vlastníkoch buď uzavrieť dohodu o urovnaní alebo podať návrh na príslušný súd) nie je správny a ani súladný so zákonom, navyše uvedeným postupom by došlo len k ďalšiemu vyvolávaniu prípadných súdnych sporov. Nie je možné teda tvrdiť, že žalobca bol nezákonným spôsobom zbavený svojho vlastníckeho práva. Prvostupňový správny orgán prvotne nepostupoval správne, keď nezobral ohľad na uvedené rozhodnutie o nadobudnutí vlastníckeho práva k špecifikovanému pozemku vo vzťahu k tam uvedeným účastníkom, pri povoľovaní vkladu uvedenej kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností.

Postup správnych orgánov oboch stupňov, ktorý rozhodovali o proteste prokurátora v predmetnej veci, na základe ktorého došlo k zrušeniu povoleného vkladu k predmetnej nehnuteľnosti bol teda plne v súlade so zákonom. Na druhej strane krajský súd zdôraznil, že pokiaľ o návrhu na vklad kúpnej zmluvy po jeho zrušení nebolo doposiaľ rozhodnuté, je povinný OÚ Námestovo o tomto pôvodnom návrhu na vklad predmetnej kúpnej zmluvy rozhodnúť.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol postupom podľa § 250j ods. 1 OSP o zamietnutí žaloby.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote žalobca v celom jeho rozsahu odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 OSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného sp. zn.: UPo-3/2015-Ko zo dňa 05.05.2015, ako aj rozhodnutie OÚ Námestovo sp. zn.: UP 2/2014 zo dňa 19.01.2015 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca namietal nedostatočné vysporiadanie sa krajským súdom so skutočnosťou, že v čase rozhodovania o návrhu na vklad bol ukončený ROEP pre k. ú. U., pričom na LV č. XXXX bol vedený ako spoluvlastník M.I. G. v 1/6-ine ku KN-E parcele č. XXX/X o výmere 1.184 m², pričom na predmetnú parcelu nebola vedená nijaká plomba, a teda nič nebránilo vydaniu rozhodnutia o povolení vkladu. Až po vydaní tohto rozhodnutia vyšla najavo skutočnosť, že v rámci konania ROEP bolo vydané rozhodnutie sp. zn.: C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013.

V súvislosti s uvedeným namietal žalobca porušenie princípu právnej istoty a ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv. Rozhodnutie o povolení vkladu sa právoplatnosťou a vykonateľnosťou stalo v zásade nezmeniteľným a nezrušiteľným. Pokiaľ sa po povolení vkladu ukáže iné správne rozhodnutie, ktoré je síce verejnou listinou potvrdzujúcou nadobudnutie vecného práva, rozhodnutie o povolení vkladu už nemôže byť podľa žalobcu touto „novobjavenou“ listinou spätne zrušené.

Podľa žalobcu sa správny orgán s touto „novobjavenou“ verejnou listinou musí v záznamovom konaní vysporiadať tak, že túto zapíše do katastra nehnuteľností, avšak s tým, že predchádzajúce rozhodnutie o povolení vkladu ostáva v platnosti a teda sa vykoná v katastri nehnuteľností duplicitný zápis vlastníckeho práva k tej istej časti pozemku. Uvedený spor je podľa žalobcu možné vyriešiť súdnym rozhodnutím o určovacej žalobe.

Katastrálny zákon práve zápis takýchto „dodatočne“ objavených verejných a iných listín upravuje tak, že ho možno vykonať v záznamovom konaní podľa § 34 a nasl. katastrálneho zákona s vyznačením poznámky o narušení hodnovernosti údajov katastra s poukazom na § 39 ods. 2 cit. zákona (tzv. duplicitného vlastníctva). Prvostupňový súd nepovažoval tento postup za správny, ale nevysvetlil z akého dôvodu.

III.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že vklad vlastníckeho bol povolený dňa 25.08.2014 aj napriek tomu, že podľa grafickej identifikácie časťou pozemku, parcely E-KN č. XXX/X, je pozemok, parcela Y.-G. Č.. XXX/X, ktorý bol rozhodnutím č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 priznaný p. O. F. a p. B. F. v podiele 1/2. Rozhodnutie č. C 14/16/2009/KR bolo vydané podľa ustanovenia § 11 zákona č. 180/1995 Z. z. v rámci konania ROEP a p. M. F.G. a p. B. F. ním nadobudli vlastnícke právo k pozemku parcela Y.-G. Č.. XXX/X v podiele 1/6 po vlastníčkovi p. M. G.. Rozhodnutie č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 v časti týkajúcej sa pozemku - parcela Y.-G. Č.. XXX/X nebolo zapracované do ROEP pre k. ú. U., a teda aj napísané do katastra nehnuteľností (ROEP bol zapísaný dňa 08.04.2014). Z uvedeného vyplýva, že predávajúci p. M. G., nemohol predávať svoj podiel 1/6 na pozemku - parcela I.-G. Č.. XXX/X, o celkovej výmere 1.184 m².

Žalovaný poukázal na skutočnosť, že povinnosťou správneho orgánu je postupovať tak, aby si zaobstaral potrebné podklady pre rozhodnutie, ktoré mu umožnia presne a úplne zistiť skutočný stav veci. V súlade s ustanovením § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú aj skutočnosti známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. OÚ Námestovo tak mal pri rozhodovaní o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, týkajúceho sa pozemku - parcela I.-G. Č.. XXX/X, prihliadať aj na rozhodnutie č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013, známe mu z jeho úradnej činnosti. Postup OÚ Námestovo bol v rozpore s ustanovením § 31 ods. 1 správneho poriadku, nakoľko správny orgán nedostatočne zistil skutočný stav veci.

Na uvedené podľa žalovaného nemá vplyv, že skutočnosť o vydaní rozhodnutia č. C 214/16/2009/KR vyšla najavo až po vydaní rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva pod č. V 1753/2014. Správny orgán, ktorý rozhodoval o povolení vkladu mal z úradnej povinnosti vedieť o rozhodnutí o vydržaní č. C 214/16/2009/KR.

Podľa žalovaného je nesprávne aj tvrdenie žalobcu, že nemožno v rámci podaného protestu prokurátora zrušiť rozhodnutie o povolení vkladu, pre vydanie ktorého v čase jeho vydania neboli žiadne prekážky, nakoľko prekážka tu bola už v čase vydania rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva. Nejedná o „novoobjavenú“ verejnú listinu, ale listinu známu správneho orgánu odo dňa jej vydania, teda odo dňa 21.10.2013.

Na základe uvedeného žalovaný žiadal potvrdiť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/103/2015-53 zo dňa 02.12.2015.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa ust. § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Z obsahu administratívneho a súdneho spisu najvyšší súd zistil, že rozhodnutím OÚ Námestovo pod č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 (právoplatným dňa 16.11.2013) bolo deklarované, že F. O. a manželka F. B. na základe GP č. 37048201-159/2007 nadobudli vydržaním vlastnícke právo k parcele č. Y.-G. XXX/X - záhrada o výmere 467 m² v podiele 1/2, a to po M. G. v podiele 1/6-ina.

OÚ Námestovo rozhodnutím pod č. V 1753/14 zo dňa 25.08.2014 podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnosti v kat. úz. U. - pozemok registra E-KN parcela č. XXX/X - orná pôda o výmere 1.184 m² v prospech žalobcu na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi M. G. a žalobcom. Vklad bol povolený dňom 25.08.2014 a týmto dňom nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť a právne účinky vkladu.

Následne bolo vydané rozhodnutie OÚ Námestovo pod č. UP 2/2014 zo dňa 19.01.2015, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie vedené pod V 1753/2014 zo dňa 25.08.2014 na základe protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Námestovo pod č. Pd 92/14/5507-14 zo dňa 16.12.2014 zrušené. V čase rozhodovania o návrhu na vklad vlastníckeho práva bol na LV č. XXXX kat. úz. U. vedený ako vlastník M. G. v 1/6 k parcele I.-G. Č. XXX/X - orná pôda o výmere 1.184 m². Dňom 08.04.2014 bol ukončený ROEP a nebola vedená na LV č. XXXX pre E-KN parcelu č. XXX/X nejaká plomba a nič nebránilo vydaniu rozhodnutia o povolení vkladu. Až následne na podnet účastníkov konania vyšla najavo skutočnosť, že bolo vydané rozhodnutie C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 v rámci konania ROEP a C-KN parcela č. XXX/X - záhrada o výmere 467 m² bola priznaná manželom O. a B. F. vo veľkosti podielu 1/6, ktorý predtým vlastnil M. G.. Nadobudnuté a deklarované vlastnícke právo manželov O. F. a B. F. nebolo však zapracované spracovateľom ROEP pre kat. úz. U. do katastra nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemohol predávajúci M. G. predávať E-KN č. XXX/X o celkovej výmere 1.184 m² v podiele 1/6 v prospech žalobcu, preto došlo k zrušeniu rozhodnutia o povolení vkladu pre jeho nezákonnosť. OÚ Námestovo následne konštatoval, že pri rozhodovaní o

návrhu na vklad vlastníckeho práva pod č. V 1753/2014 nedostatočne preskúmal skutočný stav veci a dôsledne nepreskúmal oprávnenie M. G. nakladať s nehnuteľnosťou.

Proti predmetnému rozhodnutiu bolo zo strany žalobcu podané odvolanie, ktoré odvolacie dôvody boli totožné so žalobnými dôvodmi žalobcu uvedenými v žalobe.

Žalovaný rozhodnutím pod č. UPo-3/2015/Ko zo dňa 05.05.2015 predmetné rozhodnutie podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku potvrdil.

Žalobca sa žalobou podanou v zákonom stanovenej lehote domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPo-3/2015-Ko zo dňa 05.05.2015. Uviedol, že rozhodovať o zániku vlastníckeho práva zapísaného do katastra nehnuteľností podľa katastrálneho zákona prináleží len súdu. Treba rešpektovať zásady nezrušiteľnosti vlastníctva. Dňom 08.04.2014, t. j. pred povolením vkladu dňa 25.08.2014 vyhlásil správny orgán platnosť operátu ROEP pre kat. úz. U. a následne vyviedol zo systému všetky plomby, ktoré boli vedené na listoch vlastníctva v súvislosti s konaním ROEP pre kat. úz. U.. Uvedená skutočnosť potvrdzuje neexistenciu žiadnej právnej prekážky pre povolenie vkladu v čase rozhodovania o návrhu na vklad.

Žalobca mal za to, že v danom prípade prvostupňový správny orgán mal o podanom proteste prokurátora rozhodnúť tak, že mal zapísať právoplatné rozhodnutie OÚ Námestovo pod sp. zn. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 do katastra nehnuteľností pre kat. úz. U. ako verejnú listinu a vyznačiť v rozsahu KN-C parcely č. XXX/X v podiele 1/3-ina s poukazom na § 39 ods. 2 katastrálneho zákona poznámku o tom, že hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnosti bola spochybnená. Bude potom na samotných duplicitných vlastníkoch buď uzavrieť dohodu o urovnaní alebo podať žalobný návrh na určenie vlastníckeho práva podľa § 80c OSP.

Žalobca poukázal na skutočnosť, že protest prokurátora bol podávaný len vo vzťah k povoleniu vkladu vlastníckeho práva k časti pozemku KN-E parcela č. XXX/X - orná pôda o výmere 1.184 m² zodpovedajúcej KN-C parcele XXX/X - záhrady o výmere 467 m². Podľa súčasných zápisov v katastri nehnuteľností bol žalobca nezákonne zbavený vlastníckeho práva aj vo zvyšnej výmere pozemku KN-E parcela č. XXX/X, kde ani potenciálne neexistovali žiadne prekážky brániace povoleniu vkladu vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy naplňujúcej všetky zákonné náležitosti.

Na základe uvedených námietok žiadal, aby rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu boli krajským súdom zrušené a vec bola žalovanému vrátená na ďalšie konanie.

Podľa § 21 ods. 2 zákona, právnymi prostriedkami, ktorými prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, sú:

- a) protest prokurátora,
- b) upozornenie prokurátora,
- c) návrh na začatie konania pred súdom podľa osobitného zákona.

Podľa § 22 ods. 1 zákona, prokurátor je oprávnený podať protest proti:

- a) všeobecne záväznému právnomu predpisu vydanému orgánom verejnej správy, a to
 1. vyhláske, výnosu a opatreniu ústredného orgánu štátnej správy, štátneho orgánu alebo inej právnickej osoby, ktorú osobitný zákon splnomocnil na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu,
 2. všeobecne záväznému nariadeniu územnej samosprávy,
 3. všeobecne záväznému právnomu predpisu orgánu miestnej štátnej správy,
- b) opatreniu,
- c) rozhodnutiu,

ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Podľa § 24 ods. 1 zákona, konanie o proteste prokurátora je osobitné konanie, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnom predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Podľa § 1 katastrálneho zákona, kataster nehnuteľností (ďalej aj ako „kataster“) je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov.

Podľa § 4 ods. 1 katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „vklad“), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „záznam“) a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len „poznámka“).

Podľa § 5 ods. 1 katastrálneho zákona, vklad je úkon okresného úradu; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam.

Podľa § 5 ods. 2 katastrálneho zákona, záznam je úkon okresného úradu plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

Podľa § 5 ods. 3 katastrálneho zákona, poznámka je úkon okresného úradu, ktorý je určený na vyznačenie skutočností alebo pomeru vzťahujúceho sa na nehnuteľnosti alebo na osobu a ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

Podľa § 28 ods. 1 katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 2 katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1 vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 3 katastrálneho zákona, právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu o jeho povolení.

Podľa § 29 katastrálneho zákona, vklad podľa § 28 možno vykonať iba na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona, okresný úrad preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada okresný úrad aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 5 katastrálneho zákona, rozhodnutie o povolení vkladu nadobúda právoplatnosť dňom vydania rozhodnutia. Proti rozhodnutiu, ktorým sa vklad povoľuje, nemožno podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutia sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnejmu orgánu z jeho úradnej činnosti.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP). Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. (§ 250i ods. 1 OSP).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia krajského súdu dodáva:

Rozhodnutie OÚ Námestovo č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013 nadobudlo právoplatnosť dňa 16.11.2013, teda pred rozhodnutím OÚ Námestovo č. V 1753/14 zo dňa 25.08.2014, ktorým povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Nejedná sa o novoobjavenú verejnú listinu, ale listinu známu správne orgánu odo dňa jej vydania. Správny orgán mal pri povoľovaní vkladu prihliadať aj na skutkové a právne skutočnosti známe mu z jeho úradnej činnosti, ktoré môžu mať vplyv na povolenie vkladu. Vzhľadom na uvedené nedostatočne zistil skutočný stav v predmetnej veci, keď neprihliadol na svoje právoplatné rozhodnutie, ktoré nepochybne bolo právoplatné pred podaním návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Zákonom ustanovený inštitút protest prokurátora ako jeden z prostriedkov dozoru prokuratúry slúži na nápravu nezákonných rozhodnutí orgánov verejnej správy, t. j. na odstránenie právnych pochybení, ktoré vznikli v správnom konaní ako tomu bolo aj v predmetnom prípade. Najvyšší súd k odvolacej námietke žalobcu zdôrazňuje, že k zrušeniu rozhodnutia o povolení vkladu došlo na základe dôvodného protestu prokurátora ako zákonného prostriedku nápravy nezákonného rozhodnutia správneho orgánu o povolení vkladu (z dôvodu nerešpektovania skoršieho právoplatného rozhodnutia OÚ Námestovo č. C 214/16/2009/KR zo dňa 21.10.2013) a nie na základe „novoobjavenej“ verejnej listiny ako tvrdí žalobca.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že duplicitným zápisom by správny orgán vyvolal iba ďalšie súdne konanie o určenie skutočného vlastníka spornej nehnuteľnosti.

K ďalšej odvolacej námietke žalobcu najvyšší súd uvádza, že podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona v znení účinnom do 31.08.2009, ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne. Ak sú podmienky na vklad splnené len v časti návrhu a ak je to účelné, správa katastra môže rozhodnúť len o časti návrhu. Podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona v znení účinnom od 01.09.2009, ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne. Vzhľadom na právnu úpravu účinnú ku dňu rozhodovania o návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, t. j. ku dňu 25.08.2014, mohol správny orgán rozhodnúť len tak, že vklad povolí alebo návrh zamietne, nakoľko vtedy účinná právna úprava nedovoľovala čiastočné vyhovenie návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra.

Podľa odvolacieho súdu krajský súd sa vysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa predmetnej veci a rozsudok aj náležite odôvodnil.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 ods. 1 OSP potvrdil, pretože krajský súd vo veci rozhodol po vecnej i právnej stránke správne.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 224 ods. 1 OSP tak, že účastníkom konania a príbratému účastníkovi konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Odporcovi a príbratému účastníkovi náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.